

Krav på tre av fyra arbetsplatser inom vård och omsorg

Arbetsmiljöverket har inspekterat 700 arbetsplatser över hela landet för att arbetstagarna ska lyfta och förflytta patienter och brukare inom vård och omsorg på rätt sätt. Över 75 procent av arbetsplatserna fick krav på förbättringar.

Inspektionerna hölls från hösten 2013 till och med januari 2014 på företag och organisationer som arbetar inom hemtjänst, personlig assistans eller hemsjukvård, särskilda boenden och inom sjukvården. Belastning är en av de vanligaste orsakerna till anmälda arbetsskador inom de inspekterade kvinnodominerade branscherna.

– Arbetstagarna ska inte behöva bli sjuka av att vårda andra. Resultatet av insatsen visar på ett skriande behov av bättre riskbedömningar och åtgärder för att minska belastningsskadorna, säger **Mats Ryderheim**, ansvarig för Kvinnors arbetsmiljö på Arbetsmiljöverket.

Fyrtiosex procent fick kravet att bedöma riskerna med förhållandena runt situationer då patienter och brukare förflyttas. Exempel på detta är när vårdtagarna ska in i färdtjänsttaxi, ska tvättas, kläs på eller upp från sängen.

Fyrtiotre procent fick kravet att föra upp planerade åtgärder i en skriftlig handlingsplan.

– Utan riskbedömning saknar både arbetsgivare och arbetstagare kunskap om vad exakt det är som utsätter arbetstagarna för skada. De vet inte heller hur det ska åtgärdas problemet.

De framgångsrika arbetsplatserna som fick få eller inga krav har bland annat rutiner för att synliggöra risker innan arbete påbörjas med insatser hos nya brukare och patienter. De har god tillgång till hjälpmedel att förflytta patienter och brukare och de har kunniga chefer och god delaktighet.

[Slutrapporten till inspektionen](#) nämner ett gott exempel från en mansdominerad bransch. För truckförare finns riktlinjer för kunskapskrav för att minska antalet olyckor och främja en effektiv produktion. Parterna inom vård och omsorg bör också ta fram vilka kunskaper arbetstagare behöver ha för att kunna arbeta säkert med personförflyttningar. Det skulle stötta arbetsgivaren när de ska bedöma arbetstagarens kunskaper och behov av utbildning, enligt rapporten.

Effekterna av inspektionerna har redan visat sig, enligt rapporten. Många arbetsplatser inom omsorgen har fått metoder, kunskaper och motivation för att motverka skador när de förflyttar patienter och brukare. Satsningen på Kvinnors arbetsmiljö startade 2011 och har som mål att färre kvinnor ska behöva sjukskriva sig på grund av värk och skador.

[Den senaste arbetsskadedatastatistiken](#), där kvinnors arbetsmiljö ser särskilt utsatt ut.

Den nyligen släppta [rapporten om skillnader i kvinnors och mäns arbetsmiljö i kommunerna](#).

Kontakter på Arbetsmiljöverket:

Kersti Lorén, arbetsmiljöinspektör, tel. 010-730 95 87.

Minke Wersäll, arbetsmiljöinspektör, tel. 010-730 97 45.

Presstabern, tel. 010-730 91 55.

Vi arbetar för rätten till sunda, säkra och utvecklande arbetsförhållanden.

[Arbetsmiljöverkets](#) vision: Alla vill och kan skapa en bra arbetsmiljö.